

Hele skulde forbedres. Maaskee $\frac{3}{4}$ af Sogneforstanderfasterne i hele Landet fuldelig vilde udføre deres Pligt og sætte deres Veie i fortreffelig Stand; men naar blot $\frac{1}{4}$ var utilbøielig til at gjøre sin Pligt i saa Henseende, vilde ikke blot disse Sogne komme til at lide, men de øvrige $\frac{3}{4}$ vilde ogsaa let komme til at lide betydeligt. Dette ligger ganske naturligt deri, at en Sognevei i Reglen tillige er en Gjennemførselsvei for andre Sogne, som maaskee netop høre til dem, der have sat deres Veie i god Stand. Som sagt, det kan være overmaade rigtigt at udvikle Forholdene paa den Maade, at man lægger større Indflydelse paa Veienes Tilstand i Sogneforstanderskabets, og Myndigheden til at controlere i saa Henseende i Amtsraadets Haand; men jeg troer ikke, at det gaar an at undlade at skabe et Middel til at controlere, at et Arbejde bliver udført, der ikke ubelukkende har Interesse for det enkelte Sogn. Det var dette, jeg vilde tillade mig at henlede den ærede Ministers og tillige Udvalgets Opmærksomhed paa; thi jeg antager, at der vil blive nedsat et Udvalg i Sagen.

Indenrigsministeren: Jeg nævner ikke den Betænkelighed, som den ærede Tale, der nu satte sig, udtalte, idet jeg troer, at det efterladende Sogneforstanderskab vil blive Communen saa kostbart, derved at Amtsraadet griber umiddelbart ind og istandsætter Communens Veie paa dennes Bekostning, at den nok vil sørge for at faae Mænd ind i sit Sogneforstanderskab, som haade ville og kunne vedligeholde Veiene, uden umiddelbar Medvirkning, hverken fra Amtsraadets eller nogen anden Udenforstaaendes Side. — Det var imidlertid nærmest paa Foranledning af nogle Bemærkninger af den ærede Folkethingsmand om Lovudkastets § 17, at jeg begjærede Ordet. Den af ham citerede Bestemmelse i Forordningen af 1841 vil selvfølgelig være ophævet, naar dette Udcast bliver ophøiet til Lov. § 17 nævner udtrykkelig de to gamle Veiforordninger som hævede med visse Undtagelser, og den tilføjer, at alle andre ældre Lovbestemmelser, som ere i Strid med nærværende Lov, sættes ud af Kraft, men den af den ærede Folkethingsmand citerede

Bestemmelse er netop een af disse. Jeg skal kun, som en historisk Bemærkning, tilføje, at der ikke i det oprindelige, i 17de Session forelagte Lovudkast fandtes nogen Paragraph svarende til § 17 i det foreliggende Lovudkast, men det er efter indstændige Opfordringer fra Landstingets Udvalg — som vel at mærke ikke selv havde stillet noget Forslag i saa Henseende, eller havde paataget sig det ganske vist ikke lette Arbejde at gennemgaae de ældre Lovbestemmelser, for deraf at udsigte dem, som fremdeles skulde blive staaende ved Magt — at jeg har foranlediget, at denne Undersøgelse af de ældre Lovlove har fundet Sted, og at de Bestemmelser, som findes i § 17, ere komne ind i Lovforslaget. Jeg skal imidlertid villig erkjende, at der er flere af disse, med Hensyn til hvilke det har været i høi Grad tvivlsomt, om de burde nævnes paa den Maade, hvorpaa de her ere nævnte, idet det ofte kun er en ganske enkelt Bestemmelse i den citerede Paragraph, som skal staae ved Magt, og idet der endog jevnligt — saaledes som bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Bornholm — kun deri er Tale om en Henviisning til andre Bestemmelser, som vilde blive opretholdte. Dette Sidste gjælder blandt Andet ogsaa om §§ 26 og 29 i Forordningen af 29de September 1841, som det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Hage) nævnte som overflødige at bibeholde — jeg opfattede idetmindste hans Udtryk saaledes, som om dette var hans Mening — thi der er deri navnlig Henviisningen til Bestemmelserne om de saakaldte Vinieforhandlinger, der finde Sted ved Landveianslæg, som man nærmest har havt for Øie ved at citere disse 2 Paragrapher som endnu bestaaende. Jeg indrømmer, at det er en vanskelig Sag at afgjøre, paa hvilken Maade man skal forsøge at ordne dette Forhold. Vil man optage hele Stoffet i Lovforslaget, er det min Overbeviisning, at det kun bliver til et Lovforslag; man faaer det da ikke gjort til Lov. Vil man derimod citere i Lovudkastet, hvilke ældre Lovbestemmelser der opretholdes, eller, hvad der er det Samme, hvilke ældre Lovbestemmelser der skulde bortfalde, vil dette ikke blot blive et meget vanskeligt, men ogsaa et meget vidtløftigt Arbejde. Ifølge Thingets Dnsse